

การปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินได้กำหนด โครงสร้างของส่วนราชการในกระทรวงยุติธรรมออกเป็น 4 ส่วน คือ สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กลุ่มภารกิจ และส่วนราชการอื่น ๆ และมีกฎหมายใหม่ที่เกี่ยวข้องเกิดขึ้นหลายฉบับคือ พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 กฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการของกระทรวงยุติธรรม พ.ศ. 2545 กฎกระทรวงว่าด้วยกลุ่มภารกิจ พ.ศ. 2545 แผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2548 – 2551 แผนยุทธศาสตร์กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. 2548 – 2551 รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ดังนั้นจึงจำเป็นต้องศึกษาและสร้างรูปแบบการบริหารงาน และเตรียมความพร้อมให้กับข้าราชการเพื่อความเหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงองค์การตามกฎหมาย ความจำเป็นนี้ได้กำหนดเป็นวัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้

กรอบการวิจัยจะประกอบด้วย 2 ส่วน กรอบการประเมินสถานภาพองค์การเพื่อศึกษารูปแบบการบริหารงานเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง ได้ใช้ตัวแบบเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพแบบองค์รวม MBC 7 องค์ประกอบ และกรอบการศึกษาความพร้อมของข้าราชการในการเปลี่ยนแปลงการบริหารงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เกี่ยวข้องกับการสำรวจทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนางาน การให้ความสำคัญต่อผู้รับบริการ บรรยากาศองค์การรองรับการเปลี่ยนแปลง และความจำเป็นให้มีการเปลี่ยนแปลง

วิธีดำเนินการวิจัย ใช้ทั้งรูปแบบเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงปริมาณ โดยประชากรเป้าหมาย คือ ข้าราชการกระทรวงยุติธรรมทุกหน่วยงาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) บุคลากรส่วนใหญ่มีความประสงค์ให้มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในองค์การทุกองค์ประกอบของ MBC คือ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านความสำคัญของผู้รับบริการ ด้านข้อมูลและการจัดการความรู้ ด้านความสำคัญของบุคลากร ด้านกระบวนการบริหารงาน และด้านผลลัพธ์การดำเนินงาน 2) บุคลากรส่วนใหญ่มีความพร้อมต่อ “การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนางาน” อยู่ในระดับ “ปานกลาง” ให้ความสำคัญต่อผู้รับบริการ ใน “ระดับสูง” ความพร้อมด้านบรรยากาศองค์การรองรับการเปลี่ยนแปลงอยู่ใน “ระดับสูง” และความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงอยู่ใน “ระดับสูง”

ข้อเสนอแนะการวิจัยประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) รูปแบบการบริหารงานเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินของกระทรวงยุติธรรม ควรพิจารณาปรับปรุงระบบการบริหารงานของกระทรวงฯ โดยกำหนดโครงสร้าง “สมรรถนะองค์การ” ให้สอดคล้องกับโครงสร้าง “ระบบการบริหารงาน” และ 2) การเตรียมความพร้อมให้กับข้าราชการในการเปลี่ยนแปลงการบริหารงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ได้แก่ การเตรียม “ทีมงานบริหารการเปลี่ยนแปลง” และ “การปรับปรุงกระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลง”